

POGAJAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOW

2. číslo · ISNS 0032-4132

Budyšin, februar 1984

Lětnik 34

Hrono na mały rōžk 1984

Ty sy hnadu namakał před mojimaj wočomaj a ja tebje z mjenom znaju.

2. Mójz. 33,17

To je rjane, stroštné słowo na spočatku noweho lěta, do kotrehož stupamy ze wšelakimi staroscemi. Zo pak bychmy tole słowo prawje rozumili, chcemy sebi rozpominać, komu bě tedhom prajene a kak je so dopjelnilo.

Mójzas bě přiwwaty syn egyptowskeho kejžora. Bohatstwo a krasnosť wulkeho hroda njezadźewa jemu so wo swój hebrejski lud starać. W tym wopokaza so jako swěrný syn swójeho naroda, ale runje w tutej lubosći k swojemu ludej přehřeši so přećiwo Bohu. Wón zabi tamneho egyptowskeho drača a zahrjeba jeho skradžu do pėska. Jeho njeskutk njewosta tajny. Jeho přećeljo jeho přeradžichu! Mójzas dyrbeše čeknyc. Jako wowčer swójeho přichodneho nana Jetra měješe chwile wo sebi a swojim njeskutku přemyslować. W čichej pušćinje powoła Bóh jeho za politikarja, zo by Israelitow wumohl z egyptowskeje robočanskeje chěže. Wulki, wažny a čestny to nadawk. Politikarjo so wo tajke zastojnstwa wadža, Mójzas pak so wobaraše: Stó sym ja, zo bych móhl z faraonom rěčeć? Ja mam čezku rěč, a mój jazyk je čezki. Bóh bě jeho za wjednika swójeho luda wuzwolił. Tuž dyrbeše wbohi Mójzas swój bolosćiwy puć nastupić. Najprjedy wojowaše z hroznymi srědkami přećiwo faraonej, zo by dał israelskemu ludej z Egyptowskeje wučahnyć. A hdyž bě to docpěl, měješe so ze swojim njeswěrnym, njesčerpny, přibójskim ludom bėdźić. Přeco zaso woni přećiwo njemu morkotachu: Ty

sy nas do zahuby dowjedł. Ow, zo bychmy wostali při mjasnych hornach w Egyptowskej, hdžež so nam derje džěše.

Kak nuznje trjebaše Mójzas w tajkich chwilach duchownu podpěru. A ta so jemu wot Boha dōsta: Ty sy hnadu namakał před mojimaj wočomaj, a ja tebje z mjenom znaju. — Mójzas njetrjebaše so bojeć. Jeho zwažliwy politiski plan z israelskim ludom je Bohu spodobny. Mójzas njeje zawjednik swójeho luda. Wón njeje lochkomyslne z nim do pušćiny wučahnył. Wón smě wědžeć, zo lud z božej hnadu po wšěch čerpjenjach a nuzach skōnčnje do slubjeneho kraja dōndže. Po 40 dohlích, strašnych lětach w pućinje su Israelića skōnčnje při Jordanje. Mójzas wuhlada nazdala horco žadany slubjeny kraj — a wumrě.

Kajku hnadu bě potajkim Mójzas před Bohom namakał? Rjane, bohate žiwjenje, poľne hordych a rjekowskich skutkow? Wón je směl swój čezki nadawk dopjelnic a njeje so ducy po puću zlamał. Mójzasowe žiwjenje zawěrnje njebě z b o ž o w n e, ale zbožne. Wón je so wopokazał jako boži swěrný wotročk.

Tole słowo je sej naša cyrkej wubrała jako měsacne hrono na februar 1984 — za nas wšitkich, ale wosebje za tebje a za mnje. Luby čitarjo, kiž sy ze mnu w bibliskej starobje, mój hladamaj wróće na swoje doľhe žiwjenje. Na kajke wašnje bėchmój mój swėdkaj božej hnadu? Što je so namaj dobrego, pobožneho

poradžilo? Snano sy ty wjetše a rjenje duchowne wuspěchi měł hač ja. Wěr mi, ja prošu: Božo, budź mi hrěšnikej hnadny. Ja so trōštuj: Bóh mje znaje. WÓN je mje w křćenicy přiwwaž do swójeho luda. A hdyž je Bóh za mnje, što chce přećiwo mi być? Nichtó mje njemě zatamac a ja sam tež nic. To je boža wulka hnadu, naš trōšt na kōncu žiwjenja.

A ty luby młody čitarjo, kiž stejiš wosrjedź žiwjenja a hišće wjele wot njeho wočakuješ. Ty njejsy spokojom z tym, štož sy, štož maš, štož dokonješ. Ty sy njespokojny, dokelž ludžo a přede wšěm twoji najbliži přiwwuzni tebje nimaju tak zańć, kaž by sebi ty to zaslužil (po twójim mēnjenju!). Ty sy njezbožowny w swojim mandželstwje. Ty sy swěrný, ty so prōcuješ — ale žane připōznaće! Tak maľo rjanych, luboznych słowow, kotřež bychu tebje mōhľe wozbožić. Runje tebje chce tole měsacne hrono wotrōžbnic. Hladaj na Mójzasa, kotryž bě hnadu namakał před božimaj wočomaj — nic k swójej zemskej zbožownosći, ale zo by swój nadawk dopjelnil. My chcemy zbožowni być. Wjele rjaneho, slōnčneho zboža sebi přejemy. B o h u wo to njeńdže. Hdyž bě japoštoľ Pawoł w swójej chorosći Boha prosyl w strowotu, dōsta wotmoľwu: Dosć maš na mojej hnadze, přetož moja mōc je w słabych mōcna. — Bóh bě Pawoľa před Damaskonom z čmy do swěćta stajił, jeho za misionara powołał, jemu dał duchowne mōcy wšě čwěle a nuzy přetrać. Njeje to hnadu dosć? Zbožowne žiwjenje tež Pawoł njeměješe, ale zbožny wón w swójej wěrje běše.

Mjez Serbami bě słowo znate:

Ze wšěch zbožow na swěće z bōžna smjerć je najwjetša.

W tajkim słowje mōže tēć wjele hōrkosće, zaccpěwanje čłowjekow a swěćta, ale tež tale jasna dowěra do Boha, zo spokojni džemy tōn puć, na kotryž je Bóh nas po swójej hnadze stajił. Spokojne woblićo lubi so Bohu — a tež lūdzom.

Bóh je nam hnadny, nas znaje, ma nas lubo a chce, zo bychmy swoje žiwjenje zbožnje doskōnčili. Tale wěstosć njech nas přewodźuje nic jenož přez februar, ale přez wšitke dalše měsacy, a naš puć budže swěćliši.

Gerhard Wirth

Ordinacija w Hrodzišću

Třeći adwent běše zwjeselacy, zbožowny džen za wobeju: Za našeho lubeho młodeho bratra Jan Malinka, kiž bu ordinowany a zapokazany do dwurěčneje wosady, a za Hrodzišćo, zo dōsta po doľhim času čakanja zaso noweho serbskeho fararja.

Hačrunjež běše wjedro sněhojte a wichorate, běše wjele kemšerjow z bliska a daloka přichwatało. Cyrkej bě kopata poľna. Boža služba bě swjatočna, rjenje wobrubjena wot piskanja Hro-

Klukš, městno 5. cyrkwinskeho dnja 1951

džišćanskeho pozawnoweho chóra a spěwanja Bělohórskeho měšaneho chóra.

Spočatk kemšow bě ordinacija sama. Narěč k tomu dzeržeše službu wukonjacy serbski superintendent, farar Albert z Budyšina, wo 1. Kor 4,2: „Ničo so pak wjace njepyta na zastojnikach hač jeno, zo budžeja swěrní namakani.“ Wón dopomni na to, zo bě jemu samemu tute słowo wulka pomoc było, jako bu před 21 lětami sam na samsnym městnje ordiněrowany. Wono stoji tež napisane při woknje kapalnje. Dale wuwjedže wón, zo je to džen radosće za bratra Malinka, za wosadu, za zastojnskich bratrow w susodnej wokolinje a **tež za ewangelskich Serbow.** W mjenowanym Božim słowje je rěč wo swěrnosći Božemu słowu napřečo, w službě tež w małym a tež wo swěrnosći serbskemu ludej napřečo, smy tola wot Boha tež na njón pokazani.

Swjatočnu ordinaciju samu wukonješe Budyski superintendent Kress. Jako asistent skutkowaše farar Filip-Bartski jako doholětny hlowny zastupnik Hrodzišćanskeje wosady. Nutrnje potom wšitcy poslušachu na krótke, ale jadriwe předowanje noweho fararja wo Janje 3,30: „Wón (Chrystus) dyrbi rosć. Ja pak dyrbjju wotběrać.“ Předar wuwjedže někak scěhowace: Čłowjek, kajkiž je praji skerje „Ja dyrbjju rosć“. Widžimy to, hdyž so rozhladujemy po našim swěće, w kotrymž rosće industrija, přetrjeba surowiznow, bohatstwo, ale tež zanjerodjenje wobswěta. Wědomostnicy nas skedžbujaja na hranicy roscenja. Tež w priwatnym žiwjenju chcemy přeco dale přińc, chcemy „rosć“. Předowanski tekst pak praji: „Ja dyrbjju wotběrać!“ Jan křćenik pak sebje sameho wobmjězuje a kruh svojich přiwisnikow: Spóznaćje, zo je Boža wola, zo ma Chrystus rosć a nic wón.

Hdže pak Chrystus džensa rosće? We wosadze a přez wosadu, kiž njeje farar sam, kotryž wosadu jenož nawjeduje, zo so tam wjele wšelakeho čini! Ale wšo pod aspektom, zo jenož wón, Chrystus sam, rosće.

Na kemšach swjećeše so tež Bože swjate wotkazanje, na kotrymž so mnozy wობdžělichu. Po kemšach sedžachmy hišće chwilkku we wjesnym hosćencu při kofeju a tykancu hromadže. Při tym mózachmy wjele narěčow a dobrych słowow slyšeć. Móžno njeje, wšo mjenować. Wězo rěčachu zastupnicy cyrkwinskeje wyšnosće a strowjachu katolska cyrkej kaž tež druge zjednoćenstwa wěry. Wšak namaka so w Hrodzišćanskej wosadze wěsty „ekumeniski centrum“, mjenujcy dom „Eben Ecer“ w Bělej Horje.

Wuzběhnyč chcu jenož scěhowace: Cyrkwinski předstejer a hajnik Martin Schmidt prošeše wo to, zo njeby dyrbjał nowy farar přehusto w druhich dwurěčnych wosadach serbsce předować, dokelž chcedža wězo svojeho duchowneho zwjetša při sebi měć. Podpisany na to znaprěciwi, zo bě předsyda Zwjazka serbskich wosadow w poslednjeje hlownej zhromadźiznje na tutón problem sam pokazal, zo njemóžemy sej tajke wot wosadow ze serbskimi fararjemi žadać. Hdyž pak so stawa, štož je tež nuzne, dyrbi być wuwzaće, za kotrež prosymy wo dorozumjenje. Farar Filip-Bartski so džakowaše wšitkim, kiž běchu swěru w dolhej wakancy wupomhali. Ale tež jemu słyša wosebity džak za jeho sprěcniwe džělo we wosadze.

Wjele připóznaca a přikleska namakachu tež słowa Hrodzišćanskeho wjes-

njanosty Čemjerja, kiž so w serbskej a němskej narěči na zhromadźiznu wobroći. Wón strowješe jako křesćan a pokaza na to, zo je kněz Malink štwórty serbski farar za čas jeho služby w tamnišej gmejnje. Wón je so z přjedownikami (to běchu fararjo Krawc, Rudolf a Albert) derje zrozumił a so nadźija, zo to dale tak wostanje. Wón džakowaše so mlódemu fararjej, zo běše so wón w praktiskim džěle hižo tak swěru zasadźil, nic jenož při wobnowjenju fary, ale tež při wjesnej pěstowarni.

Wozboženi wot rjaneho dnja a dobreho dožiwjenja so wšitcy domoj wróćichu.

My přejemy tež na tutym městnje bratřej Malinkej wšo dobre a bože žohnowanje za jeho skutkowanje jako farar mjez Němcami a Serbami, ale tež za jeho wosadu a jeho serbsku swójbu.

Gerat Lazar

Božo, ty wjedžeš mje po prawym puću

(pokročowanje z poslednjeho čisla)

Wróćo hladajo dyrbimy prajić, zo je Bóh nas lubował, byrnjež to njewědzachmy. Wón je nas čezko zranił a tola njeje nas do smjerće dał. Wón je wuchował před wěčneje smjerću naju a naju cyły dom po svojim slubjenju – 12 dušow. Přez drohu bibliju stachmy so nowi čłowjekojo, kaž je napisane: *Je-li što w Chrystusu, tón je nowe stworjenje, to stare je so minylo, hlej wšitko je so nowe sciniło.*

Kak móhli mjelćeć a sami za sebje wobchować te njesměrne dary a to bohatstwo, kotrež je so nam přez božu lubosć dóstało? My dyrbimy rěčeć wo božich wulkich skutkach, kak WÓN hoji a wobarnuje. Kak njedyrbjeli tole wšitko džakownje chwalić, zo by to tež druhich k wěrje wabiło? To docyła njeńdže. Radostnje připowědamy ewangelij chorym dušam, dokelž smy knjezowi slůžownicy, slůžownicy svojeho Zbóžnika.

Hižo 3. lěto slůžimoz z mandželskej w Sedlčanach – w městačku. Hdžež smój so znowa narodžiloj, přeni raz so zetkałož z božej woprawdžitosću. Spěwamoj a wobswědčamoj swoju wěru. Ja mam zastojnstwo lajskeho předarja, připowědam boži ewangelij, kotryž měř dawa.

Hišće mjeńši dodawk: Z našeho poznaćca scěhuje, zo je Bóh z nami rěčał cyły čas našeho žiwjenja, ale my njejsmy jeho rozumili. Slepí a hłuší smy byli, snadž ani ze swojeje winy, ale z winy tych, kotřiž su to wědzeli, ale ewangelij nam njejsu připowědali. Hdyž je so to namaj pozdže dóstało – mandželska bě 56 lět a ja 63 lět stary –, tak so Bohu Knjezej džakujemoz za jeho lubosć. Husto smój rjekłož: Hdy bychmoj bibliju a jeje wěrnosć přjedy znałož, njebychmoj swojeju synow zhubilož. My wěrjacy mamy wulku zamołwitosć za chore duše póda nas. Po prikazni našeho Knježa Jězusa mamy jim ewangelij přijněsć: *Džiče a wučće wšitke ludy.*

Ja sym sej přečitała Jana 5., hdžež bu w haće Betesda wjele wustrowjene. Jedyn chory pak čakaše tam 38 lět dołho. Na knjezowe prašenje, čehodla njestupi tež wón do hata, rjekny: *Žadyn čłowjek tu njeje, kiž by mje do hata donjesl, hdyž so woda zmuči.*

To je woprawdže žalostna wěc, zo su wěrjacy tak liwcy. Wjele chorych na čele a na duši bychu rad wustrowjeni

byli. Mój smój čakałož 56 a 63 lět dołho na pomoc. Wšitkich, kotřiž wěrja do Knježa Jězusa Chrystusa napominamy, zo njebychu změrom mrějacym přihladowali, ale pomhali a božu smilnosć roznošowali.

Hižo mlody čłowjek podaj swoje cyle žiwjenje Jězusej, pod škit a mudrosć Najwyšeho. A to hišće džensa.

Bóh je tón samy wčera a džensa a do wěčnosti. Hamjenj.

To wuznawataj a přjetaj wumóženje mandželskej Šulc

Pionýrska 360
Vejpnice
CSSR 330 27
přel Gerhard Wirth

Wutrobne přeprošenje na naš serbski kublanski džen

póndželu, 20. februara 1984, w Budyšinje na Hornčerskej hasy 23

započatk: 9.30 hodž. z božej službu

Tema našeho dnja: Modlitwa

Směmy so docyła modlić?

Čehodla so modlimy?

Što mamy so modlić?

Pomha modlenje něšto?

Wo tutech a podobnych prašenjach chcemy rěčeć a we Swjatym pismje na to wotmołwu pytać.

Přidźće wšitcy na naš kublanski džen!

Waš Siegfried Albert

Dürer: So modlacej ruce (hlej přeprošenje na Kublanski džen!)

Hańža Budarjowa

ZERNIČKA

Kak rjenje swěći Zernička
Z wječora wot nas zdalena!
Kak jasna miła wodžerka
Wšém hwězdám chodži dopředka.

Hdyž wječor směrki padaju,
Zernička swěći na njebju,
Sej myslu: „Kajki dejmant sy
We krónje našej Łužicy!“

Hdyž Zernička so swěći mi
Do mojej' sparnej komorki,
So dopomnju wšěch přecelow,
Jich swěry a jich lubosćow,

A myslička so pozběha,
Kiž wutrobu mi pokoja:
Bóh Zerničku ci stajil je,
zo swěru tebi pomhać chce.

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Pomorje

Wulki wětr, kiž 24. januara knježeše, je tudomnemu wětrnikej wokřidła zla-ma.

Z Wósporka

28. januara. Pod předsydstwom Lubijskeho měščanskeho radźićela Damma měješe tu džensa wuběrk za twarjomnu železnicu z Lubija přez Wóspork, Bart, Mały Wjelkow atd. posedženje, w kotrymž bu peticija, wot k. Damma wudžělana, jako dobra spóznata. Ta sama je ze wšitkim, štož je w tajkim nastupanju trjeba, bohače wuhotowana a budže bórže tym, kiž wo tajku železnicu rodža, k podpisanju předpołożena. Hdyž je so to stało, budže peticija kralowskemu knjezerstwu a saksckemu sejmej přepodata.

Z Barta

Polu hata Kupwawce so ležomnosť re-joluje, zo bychu so tam wjerby nasa-džale. Při tym dželačerjo wjele starych pódkowow namakachu, kiž su tam pječa z Napoleonowych časow a to z lěta 1813.

Z Njeswaćidla

Tudy ma so po poručanju wyšnosť nowa cyrkwinska šula twarić; tuž so praša, hač so njeby hnydom zhromad-na centralna šula twariła, při čimž by so na to džiwało, zo by so tež hišće třeci wučer postajil. Twarniščo drje na přenje pohladnjenje tajke nimamy, dokelž su te, kotrež su namjetowane, pak da-loko zwonka wsy ležace abo jara mokre. A tola dyrbała cyrkwinska šula z kan-torowym wobydenjom hižo cyrkwineje služby dla blisko cyrkweje stać; tola je město za to na starym, hižo 26 lět wjacy njewužitym pohrjebnišču trochu małe. Ale to by so přez to do rjadu stajić ho-džalo, hdy by so ze susodneje zahrody kruch přikupił abo wuměnil, štož by so ze snadnymi kóštami stać móhlo.

Serbske Nowiny, februar 1884

Z Budyšina

Wužitne budže, hdyž slědowace wo-zjewimy:

Wjesni listonošerjo smědža na swo-jich pučach jednore (gewöhnliche) a za-pisomne listopóstske posylki, „postan-weisonki“, „nachnahmesendonki“, małe pakćiki, posylki z naspomnjenej hód-notu (w jednotliwym hač do 150 mk.

hódnoty), kaž tež zaplatu za nowiny a wěcy, wot pósta předawane wobstarać. — Kóždy wjesny listonošer ma knihu při sebi, do kotrejež dóstate pósyłki, z wu-wzaćom listopóstskeho předmjetow, kaž tež hotowe pjenjezy, jemu za nowiny atd. přepodate, zapisa, Tajke zapisanje smě tež tón činić, kiž je što přepodał. Jeli listonošer sam zapisał, dha ma při-slušnosť, to tomu, kiž je jemu što přepodał, pokazać, zo by so tón wo zapisanju přeswědčić móhl. Wopismo (Einlieferungsschein), kotryž so wot pósta da, ma wjesny listonošer přepodarjej při bliškej skladnosť přinjesc.

Serbske Nowiny, februar 1884

K nastawkej wo „Starym nanje“
(č. 12/1983):

Přispomnjenčko G. Wirthej

Štož dobrych ludži — ani we sebi — njeznaje, ma njedobroc za normu a, štož je nad njej, za lžu.

Samosprawny zasakliwc začuwa tole-rantnosť jako agresiju přečiwo sebi. Z prawom.

Miły hlós — jako by so jazyk wšednje balzama nalikał — njezměni lózosć slo-wa. Jurij Brězan

Gerat Lazar

Stawizny serbskich cyrkwinskih dnjow

5. Serbski cyrkwinski džen wotmě so 9./10. junija lěta 1951 w Klukšu.

Sobotu bě — a po tym smy so tež w přichodže měli — zhromadźizna wšěch serbskich fararjow a druhich zajimcow ze zastupnikami cyrkwinskih wyšnosťow. Za sakske krajne cyrkwinske za-stojnstwo postrowi cyrkwinski rada Decker z Drježdžan, za Zhorjelski konsistorij farar Zyguš z Wulkich Zdžarow a za Choćebuski cyrkwinski zarjad generalny superintendent D. Jacob sam. (Tehdom so hišće jara wo to próco-wachmy, zo so w Delnej Lužicy zaso serbski předuje. W tym nastupanju mě-jachmy z D. Jakobom wšelake rozřečo-wanja — bohužel bjez wuspěcha.)

Pozdžišo dachmy zastupnikom cyrk-winskih wyšnosťow na serbskich kemšach řečeć, nic wjace sobotu popoł-dnju. Přetož w Klukšu so tehdom cyła mjenowana zhromadźizna němski ře-češe.

Hłowna serbska wosoba pak bě tehdom prof. dr. Ota Wićaz ze Stollberga, kiž nam přednošowaše „Wo času zbudže-nja serbskeho luda“ a na to pokaza, zo wulki wliw na to we 18. lětstotku mě-ješe němski pietizm Awgusta Hermanna Franki w Halli, Filipa Jakuba Spenera w Drježdžanach a hrabje ze Zinzen-dorfa w Ochradowje (Herrnhut). Sće-howaše powučacy přednošk fararja Wirtha-Njeswaćidskeho wo zarjadowa-nju Božich službow w dwurěčnych wo-sadach we wukraju (na přiklad w Tě-šinskim kraju w ČSSR, hdžež dyrbi kóždy duchowny runje tak derje pólsce kaž čěsće móc!).

Wječor nam cyrkwinski rada Decker biblisku hodžinu dzeržeše.

Na serbskich kemšach njedzelu do-połdnja předowaše farar Gerat Lazar z Hodžija. A popołdnju bě serbska wo-sadna zhromadźizna w cyrkwi ludowo-misionskeho razu ze spěwami, pěsnič-kami, přednoškami a z lajskej hru. Hłowny přednošk měješe zaso prof. dr.

Ota Wićaz „Wo wuznamje fararja Jana Kiliana za našu dobu“.

6. cyrkwinski džen swjećachmy 24. a 25. meje 1952 we Wochozach, w luboznej holanskej wjesce. (Nětk pak su chětro wohrožene wot susodneje industrije a wot hornistwa). Wot tehdomnišeho časa sem měješe kóždy cyrkwinski džen swo-je hesło. Tema we Wochozach bě: „Wy pak sće Chrystusowi“ (1. Kor. 3,23). So-botu so popołdnju mała horstka pobož-nych a swěrných Serbow, lajkow kaž tež fararjow zeždže, zo bychu chutnje a sprócniwje na duchownym polu hromadže džělali. Farar Wirth-Njeswaćid-ski přednošowaše wo dialektiskim mate-rializmje. Farar Bamž-Minakalski po-řeča wječor wo wukrajnych ewangel-skich nowinach.

Na dapołdnišich kemšach njedzelu předowaše serbski superintendent Mjer-wa-Bukečanski. Liturgiju bě wosadny farar Petras sam přewzał, hačrunjež

njebě hišće w serbšćinje dowuknył, štož so tež pozdžišo ženje stało njeje.

Po wobjedže předstaji nam zaso Nje-swaćidska młodźina samsnu lajsku hru kaž loni w Klukšu, jenož tón raz wonka. Wochožanska hola ju rjenje wobwěncowaše. Škoda, zo wjedra dla njemóžach-my cyłe popołdnju w chójnach wostać, hdžež běchu Wochoženjo za nas tak rje-nje lawki a podium pripravili.

Přednoški, kotrež stejachu wšitke pod heslom „Wy sće Chrystusowi“, slyšach-my w Božim domje. Přeni krótkoreferat měješe farar Černik-Wojerowski: „Naša cyrkej je Chrystusowa“, potom farar Lazar-Hodžijski: „My smy Chrystusowi“, dale knjeni Wirthowa-Cokowska: „Naše džěci su Chrystusowe“ a na kón-cu zaso farar Wirth: „Cyły swět je Chry-stusowy“. Serbska pěsnjerka Lawcyna z Hodžija, kiž běše hižo do wójny po-rjadnje w „Pomhaj Bóh“ pěsnje (po wašnju Pětr Mlynkowych kěrlušow) woz-jewjała, zwjeseli nas tež we Wocho-zach z tajkej. Wosebje rjane bě, zo bě so k tomu hódnu ewangelsku serbsku drastu woblekła. —

Cyrkwinski džen lěta 1967: přědku sedžo farar Lazar a stejo farar Paler

Lima – teksty – što to rěka?

W poslednich měsacach čitachmy w cyrkwinskih nowinach často wo „Lima-tekstach“. Chcu spytać rozjasnić, čeho dla su tute tak mjenowane teksty za swětowe křesćanstwo tak wuznamne.

Lima je hłowne město južnoameriskeho kraja Peru. W tutym měsće schadzowaše so w léce 1982 teologiska komisija Ekumeniskeje rady cyrkwjow. K ekumeniskej radze cyrkwjow słuša wjac hač 300 cyrkwjow z wjac hač 100 krajow. Tuta teologiska komisija z mjenom „Wěra a wustawa cyrkwje“ (jendź. faith and order) ma 130 sobustawow ze wšitkich dželow zemje a ze wšelakich wuznačow. Wot léta 1968 su tež zastupjerjo romsko-katolskeje cyrkwje oficiální sobustawojo tuteje komisije.

W Lima přihłosowachu sobustawojo komisije „tekstam“. (Přisp. red.: z teksta tu njewuchadza, hač su wšityc sobustawojo, tež romsko-katolscy přihłosowali, njesteji tu, zo „wšityc“ člonoj komisije přihłosowachu!)

Tute dojednanje ma dołhe stawizny. Hižo w léce 1927 zhromadzi so w Lausanne w Šwicy přenja swětowa konferenca pod mjenom „Faith and order“. Za to puć rubali běchu tehdom wosebje anglikanske a prawoslawnne cyrkwje. Tehdom džeše tak kaž džensa wo tři hłowne prašenja: wo teologiske zrozumjenje w cyrkwjach ke křećency, k božemu wotkazanju a k zastojnstwu.

Po mnohich konsultacijach a stejíšćach studijných skupin dońdže přeni raz w léce 1974 w Accra (Ghana) k wěstym wuslědkam. Komisija dojedna so na tekst wo křećency, božim wotkazanju a zastojnstwje. Tutón tekst připósła so wšitkim sobustawskim cyrkwjow Ekumeniskeje rady cyrkwjow a prošeše so wo jich stejíšćo. Hač do léta 1977 dońdže wjac hač sto wotmołwow do Genfa, sydla rady.

Hač do léta 1981 so teksty hišće raz předžělachu. Jara wobčežne je dojednanje wo zastojnstwje, dokelž je zrozumjenje a stejíšće zastojnstwa w cyrkwjach jara wšelake.

Tute „Lima-teksty“ maja fachowcy za wulki postup k wjetšej zhromadnosći dželených cyrkwjow w přichodze.

We Vancouver (Kanada) běchu tute teksty zakład zhromadnych kemši a swjećenja božeho wotkazanja při Swětowej konferency cyrkwjow.

Widzimy na tutym přikładze, zo je 55 lět tralo, zo by so došlo k dojednanju. Kak dołho budže hišće trać, hač přindže k tej jednoće swětowego křesćanstwa, za kotrejž tak mnozy žedza?

Kurt Latki

POWĚŚĆE

Wittenberg: Z „Kreationizmom“, wonym so mjez někotrymi skupinami křesćanow jewjacym směrom mysljenja, kotryž wotpokazuje teorii wo wuwicu žiwuchow jako prirodowědnú teorii wo nastaću žiwých stworjenjow na zemi, rozestaja so nowa studija, kotraž wuda so wot Cyrkwinskeho slědźerskeho domu we Wittenbergu pod titulom: „Hodži so kreationizm dźeržeć? Tezy přećiwu nowemu anti-ewolucionizmej w cyrkwi.“

„Kreationosća“ su měnjenja, zo su wuprajnja biblije posłownje tež w swojich prirodowědných (naturkundlich) a

swěta-wobrazowych wuprajnjach zwjazowace, a woni přeja prirodowědomostne nahlady kaž teorii ewolucije, kotrež so w bibliji njejewja. Wittenbergscy su pak w swojej studiji měnjenja, zo njestaja so tutemu wotpokazanju ničo woprawdže druhe napřečo. Studija praji, zo klinči woznamjenjenje, kotrež su sej „kreationisća“ za sebje wuzwolili, mjenujcy „wědomosć wo stworjenju“ (Schöpfungswissenschaft), tak, jako by wjele lubila, ale lěpje přitřechiło by woznamjenje „Anti-ewolucionizm z nabožnym pozadkom“, mēni studija. Jeje wotpohlad je, kaž wona praji, předstajeć, zo njeje argumentacija z USA přichadžaceho „kreationizma“ ani wědomostnje, ani teologisce legitimna. Studija chce dać pomocy při duchownym rozestajenju wo tutej wěcy. ena

Berlin: Wjace hač 200 sobudželačerjow a přečelow Křesćanskeje měroweje konferency w NDR zhromadzi so 21. a 22. nowembra w Stephanus-Stiftung k swojej lětnej konferency 1983. W swojim wotličenskim referaće pokaza sekretar regionalneho wuběrka na to, zo rostu aktiwity CFK w našim kraju. z ena

Generalna synoda Zjednočeneje ewangelisko-lutherskeje cyrkwje w NDR (VELKDDR) wotmě dnja 17. nowembra konsultaciju wo swojim wobzamknjenju wo puću k bóle zwjazowacej zwjazkowej zhromadnosći (verbindliche föderative Gemeinschaft). K tomu přeprašene běchu wot cyrkwinskeho wjednistwa VELK jeje člonske cyrkwje (sakska, durinska a mecklenburska). Při konsultaciji džeše wo přepodaće dalších nadawkow VELK Zwjazkej ewangeliskich cyrkwjow a wo wuměnjenja, pod kotrymiž je to možno. Přihotowaše so wotpowědne zrěčenje mjez Zwjazkom a VELKDDR. ena

Srjedźna Amerika: Jako „pohroznu“ su njedawno lutherscy fararjo ze Srjedźneje Ameriki a někotrych lačansko-ameriskich krajow, kotřiž su so zjednočili do „Coordinadora Luterana Regional“, situaciju w Srjedźnej Americe mjenowali a warnowali před pohubješenjom tamnišeho połoženja. Wosebje alarmowaca je, kaž woni praji, situacija w Guatemala a El Salvador, hdžež so pokročuje z „masowym mordarstwom wobydlerstwa“. Tuteje zleje situacije dla su mnohe swojby nuzowane čekać. Strašna je tež přiběraca wukrajna agresija, přez kotruž maja so wudobyća nikaraguaskeho luda“ w jeho boju za měrliwu a sprawnu towaršnosć“ zničić. ena

(Přesp. red.: Přez poslednju sadu je jasne, před kim tući fararjo warnuja: Nic před někakježškuli interwenciju w tutej krajach, kaž to ena spyta neutralnje formulować, ale před agresiju z USA!).

Wodźacy protestantiski teologa w USA, profesor w Berkely, Robert McAfee Brown, je so „jako křesćan a Američan“ „hluboko potrjeheny a wustróžany“ wo USA-inwaziji do Grenady wuprajil. Wón je to činił we wotewrjenym lišće, kotryž so mjez druhim wozjewi tež w katolskej nowinje „National Catholic Reporter“. Wón praji, zo je „diplomacija wojskiskich lóžow“ (Kanonenboot-Diplomatie) Reagan-knježerstwa přikład za možne naložowanje atomowych raketow, kotrež so nětko w Zapadnej Europje nastajeja. „Može woprawdže jedyn z europskich zwjazkarjow Mr. Reaganej

dowěrjeć, zo wón zaso jednostronsce njejedna a zo wón wobstejace wujednana jednostronsce njezlama? praša so teologa. Wón praji hišće mnoho přećiwu Reaganej. z ena

Cyrkej we Wochozach – 1952 cyrkwinški džen.

SERBSKE BOŽE SŁUŽBY

februar 1984

5. 2. – 5. njeđzela po Třoch kralach

Budyšin-Michałska: 9.00 hodź. kemše (Albert)
Budestecy: 14.00 hodź. kemše (Albert)

12. 2. – poslednja njeđzela po Třoch kralach

Bukecy: 10.00 hodź. kemše (G. Lazar)
Huska: 10.00 hodź. kemše (Feustel)

19. 2. – njeđzela septuagesima

Poršicy: 8.30 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Feustel)
Budyšink: 10.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Feustel)
Hrodzišćo: 8.30 hodź. kemše (Malink)
Bart: 10.00 hodź. kemše (Malink)
Hodžij: 10.00 hodź. kemše z božim wotkazanjom (Albert)

4. 3. – njeđzela estomihi

Budyšin-Michałska: 9.00 hodź. kemše (Albert)
Budestecy: 14.00 hodź. kemše (G. Lazar)

**Móc cyrkwje
njeje žana druha
hač Bože słowo.**

(M. Luther)

Pomhaj Bóh, časopis ewangeliskich Serbow. – Wuchadza jonkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjadowe Konwent serbskich ewangeliskich duchowných. – Hłowny zamóhlywy redaktor: Farar Cyril Pjeh, 8400 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 72 83. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962–30–110! – Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin. – Index-Nummer 32921 – Čišć: Nowa Doba, čišćernja Domowiny (III-4-9-2567)